

Viite

Asia

Joulukuun Eurooppa-neuvosto (10.–11.12.)

Joulukuun Eurooppa-neuvoston (10.–11.12.) aiheina ovat covid-19, ilmastonmuutos, turvallisuus ja ulkosuhteet.

Suomi kannattaa EU:n yhteisiä vahvoja toimia covid-19-pandemian taltuttamiseksi, ml. koskien testaus- ja karanteenikäytäntöjä sekä testien vastavuoroista tunnustamista. Suomelle on tärkeää, ettei unionin toimilla rajoiteta jäsenvaltion mahdollisuutta tehdä tarvittaessa muista jäsenvaltioista poikkeavia toimia, jos se on välttämätöntä kansanterveyden ja yhteiskunnan toiminnan turvaamiseksi. Koskien mahdollista kansainvälistä pandemiasopimusta Suomi katsoo, että päällekkäisyyksiä olemassa olevien kansainvälisten sopimusten kanssa tulee välttää.

Suomi tukee EU:n 2030-päästövähennystavoitteen korottamista nykyisestä vähintään 40 %:sta vuoden 1990 tasoon verrattuna vähintään 55 %:iin. Ensisijaisesti tavoite tulisi saavuttaa päästöjä vähentämällä. Tavoitteen tulee olla linjassa vuodelle 2050 sovitun ilmastoneutraaliustavoitteen kanssa. Kaikkien jäsenmaiden on osallistuttava EU:n yhteisen 2030-tavoitteen toteuttamiseen. Olemme valmiita etsimään sopua EU:n 2030-tavoitteen nostamiseksi.

Sisäisen turvallisuuden alalla on ennakoitava ja kehitettävä viranomaisten toimintaedellytyksiä vastata muuttuviin turvallisuusuhkiin ja suojata kansalaisten turvallisuutta perus- ja ihmisoikeuksia kunnioittaen. On keskeistä torjua terrorismia. Yhteistyön kehittäminen ja tietojenvaihdon tehostaminen EU:ssa sekä EU-tason tietojärjestelmien yhteentoimivuus ovat tärkeitä sisäisen turvallisuuden vahvistamiseksi.

EU:n tulee vastata vahvasti ja määrätietoisesti Turkin itäisen Välimeren tilannetta epävakauttavaan toimintaan ja osoittaa solidaarisuutta Kyprokselle ja Kreikalle. Diplomaattisia ponnisteluja ratkaisujen etsimiseksi pitää jatkaa. EU:n on säilytettävä vuoropuhelu ja yhteistyökanavat Turkin kanssa EU–Turkki-suhteiden ongelmista huolimatta.

EU:n ja Yhdysvaltojen suhde on Suomelle keskeinen. EU:n tulee rakentaa avoimet ja tiiviit yhteistyösuhteet Yhdysvaltain tulevan hallinnon kanssa. Suomelle on tärkeää Yhdysvaltain nykyistä voimakkaampi sitoutuminen sääntömääräiseen kansainväliseen järjestelmään ja monenväliseen yhteistyöhön globaaleihin haasteisiin vastaamiseksi ja kestävä kehityksen edistämiseksi.

Suomi tukee EU:n eteläistä naapurustoa koskevien tavoitteiden päivittämistä. Korostamme naapuruuspolitiikan toimeenpanoon osallistuvien maiden poliittista sitoutumista. EU:n arvojen on jatkossakin oltava naapuruuspolitiikan keskiössä.

Suomen kanta Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta käyttöön otettujen rajoittavien toimenpiteiden voimassaolon jatkamiseen on esitetty eduskunnalle 5.12. toimitetussa UTP-jatkokirjeessä (UTP 5/2014 vp).

Suomi voi hyväksyä Frank Eldersonin nimittämisen Euroopan keskuspankin johtokunnan jäseneksi.

Covid-19

Eurooppa-neuvosto arvioi epidemiologista tilannetta, edistystä koordinaatiossa sekä edistystä työssä rokotteen kehittämiseksi ja jakelemiseksi EU-tasolla. Eurooppa-neuvosto kehottaa tiivistämään koordinaatiota, mukaan lukien rajoitustoimien vaiheittaista purkamista silmällä pitäen. Komissiolta pyydetään ehdotusta neuvoston suositukseksi pika-antigeenitestejä koskevasta yhteisestä puitteesta sekä testitulosten ja rokotustodistusten vastavuoroisesta tunnustamisesta. Eurooppa-neuvosto painottaa valmistautumista rokotteen jakeluun. EU osallistuu kansainväliseen pandemiavasteeseen erityisesti Covax-yhteistyömekanismin kautta ja edistää mahdollisten tulevien pandemioiden torjumiseksi kansainvälistä yhteistyötä YK:ssa ja Maailman terveysjärjestössä, mukaan lukien mahdollinen kansainvälinen pandemiasopimus.

Ilmastonmuutos

Lokakuun 2020 päätelmiensä mukaisesti Eurooppa-neuvosto palaa ilmastonmuutokseen sopiakseen uudesta päästövähennystavoitteesta vuodelle 2030 ja toimittakseen EU:n päivitetyn kansallisesti määritellyn panoksen YK:n ilmastopimuksen sihteeristölle ennen vuoden loppua. Eurooppa-neuvosto hyväksyy sitovan tavoitteen vähentää päästöjä vähintään 55 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 1990 tasoon verrattuna. Tavoite on saavutettava kollektiivisesti mahdollisimman kustannustehokkaalla tavalla. Kaikki jäsenvaltiot osallistuvat ponnisteluihin ottaen huomioon oikeudenmukaisuus- ja solidaarisuusnäkökohdat. Vuotta 2030 koskeva uusi tavoite on saavutettava siten, että turvataan EU:n kilpailukyky ja huomioidaan jäsenvaltioiden erilaiset lähtökohdat ja kansalliset olosuhteet. Kunnianhimoisemmasta tavoitteesta johtuvaan merkittävään investointitarpeeseen vastaamiseksi on otettava käyttöön sekä julkista rahoitusta että yksityistä pääomaa. EU:n olisi myös edistettävä vihreää rahoitusta koskevia yhteisiä maailmanlaajuisia normeja.

Eurooppa-neuvosto korostaa kansainvälisen yhteistyön ratkaisevan tärkeää merkitystä ilmastotoimien onnistumisen kannalta. Se kehottaa kaikkia muita osapuolia ja erityisesti merkittäviä talouksia esittämään omat kunnianhimoiset tavoitteensa ja politiikkansa. Eurooppa-neuvosto painottaa aktiivisen eurooppalaisen ilmastodiplomatian merkitystä.

Turvallisuus

Eurooppa-neuvosto tuomitsee viimeaikaiset terrori-iskut ja korostaa, että EU pitää kiinni yhteisistä arvoistaan ja jatkaa päättäväisesti terrorismin torjuntaa. Eurooppa-neuvosto painottaa radikalisoitumisen ehkäisemistä sekä terrorismin ja väkivaltaisen ekstremismin ideologioihin puuttumista, mukaan lukien verkon laittomien sisältöjen kitkemistä. Poliisi- ja oikeusalan yhteistyötä ja koordinaatiota tulee vahvistaa.

Ulkosuhteet

Ulkosuhteiden osalta Eurooppa-neuvoston on tarkoitus käsitellä EU–Turkki-suhteita ja itäisen Välimeren tilannetta. Eurooppa-neuvosto keskustelee myös EU:n ja Yhdysvaltojen suhteista. Se korostaa yhteisiin intresseihin ja arvoihin perustuvan vahvan transatlanttisen kumppanuuden merkitystä. Kumppanuus on erityisen tärkeää kiireellisiin globaaleihin haasteisiin vastaamiseksi. Eurooppa-neuvosto käsittelee lisäksi kumppanuuden lujittamista EU:n eteläisten naapurimaiden kanssa.

Eurooppa-neuvoston on tarkoitus käsitellä puolivuositavien tapaan Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta asetettujen rajoittavien toimenpiteiden (nk. sektorikohtaiset talouspakotteet) voimassaolon jatkamista. Toimenpiteiden voimassaolon kesto riippuu Minskin sopimusten täydestä täytäntöönpanosta.

Eurooppa-neuvoston on tarkoitus nimittää Frank Elderson (Alankomaat) Euroopan keskuspankin (EKP) johtokunnan jäseneksi 15.12.2020 alkavaksi kahdeksan vuoden toimikaudeksi.

Eurooppa-neuvoston yhteydessä käydään mahdollisesti keskustelua myös elpymiskokonaisuudesta ja oikeusvaltiomekanismista.

Lisäksi riippuen EU:n ja Britannian neuvottelujen edistymisestä keskustelussa voi nousta esiin neuvottelujen tilanne.

LIITTEET

Asiasanat	Eurooppa-neuvosto, ilmastonmuutos, koronavirukset, Oikeusvaltioperiaate, rahoituskehykset, terrorismi, Transatlanttiset suhteet, Turkki, Venäjä, Välimeri, Euroopan keskuspankki, brexit
Hoitaa	OM, SM, STM, UM, VM, VNK, YM
Tiedoksi	EUE, LVM, MMM, OKM, PLM, SP, TEM